

Čís. 4562.

Skutková podstata zločinu padělání veřejné listiny podle § 391 tr. zák. vyžaduje nejen padělání, nýbrž i možnost právní újmy.

(Rozh. z 9. prosince 1932, Zm IV 461/32.)

Nejvyšší soud přezkoumal trestní věc proti J. A., obžalovanému pro zločin podle § 391 tr. zák. a j., a na základě veřejného líčení o zmateční stížnosti obžalovaného vynesl rozsudek, jímž zmateční stížnost odmítl, avšak z povinnosti úřední z důvodu zmatečnosti uvedeného v § 385 č. 1 b) tr. ř. zrušil rozsudky obou soudů nižších stolic, pokud činy obžalovaného byly kvalifikovány též jako dvojnásobný přečin podle § 400 odst. I. tr. zák., a kvalifikaci tuto pominul.

Z d ů v o d ů:

Přezkoumávaje spisy shledal nejvyšší soud toto: Obžalovaný byl uznán vinným, že jako majitel dvou koní, nekrytých dobytčími pasy, a) přepsal na dobytčím pase č. 49 obce N. S. dobu jeho vystavení z roku 1927 na den 22. května 1929, b) opatřiv si jiný dobytčí pas přepsal na jeho rubopise dobu přepisu z roku 1928 na den 26. října 1929 a na místě jména skutečného kupitele vepsal svoje jméno, c) na základě obou zfalšovaných dobytčích pasů dal si vystaviti na notářském úřadě v Š. nové dobytčí pasy na oba své koně. Soudy nižších stolic kvalifikovaly tyto činy obžalovaného jako dvojnásobný zločin podle § 391 tr. zák. a dvojnásobný přečin podle § 400 odst. I. tr. zák. Kvalifikace tato neodpovídá zákonu. Skutková podstata zločinu padělání veřejné listiny podle § 391 tr. zák. vyžaduje nejen falšování, nýbrž i možnost právní újmy. Právní újma záležela v souzeném případě v tom, že si obžalovaný dal na základě falšovaných dobytčích pasů vystaviti pasy nové. Poněvadž však falšování bylo předsevzato za tím účelem, aby obžalovaný získal pasy nové, tvoří jeho jednání jeden celek, založený na jednotném úmyslu, a poněvadž v podstatě byl porušen toliko jediný právní statek, není zde hmotný souběh ve smyslu § 96 tr. zák., nýbrž jde o souběh ideální podle § 95 tr. zák. Důsledkem toho bylo činy obžalovaného kvalifikovati jako dvojnásobný zločin (se zřetelem na § 20 tr. zák. dvojnásobný přečin) padělání veřejné listiny podle § 391 tr. zák. Poněvadž se tak nestalo, byl zaviněn zmatek podle § 385 č. 1 b) tr. ř., k němuž podle posledního odstavce téhož paragrafu hleděti jest z povinnosti úřední. Bylo tudíž rozhodnuto, jak uvedeno ve výrokové části rozsudku.

Čís. 4563.

Zamestnávanie mladistvej osoby, u ktorej, hľadiac k jej veku, neľze vôbec predpokladať dostatočnú mieru skúsenosti a pozornosti, pri obsluhu nebezpečného zariadenia stroja hnaného motorickou silou, je nedbalosťou v smysle § 290 tr. zák.

Takú skúsenosť a pozornosť neľze prepokladať u osôb vo veku okolo 14 rokov.

(Rozh. z 10. decembra 1932, Zm IV 387/32.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti A. P. a spol., obžalovaným z prečinu usmrtenia človeka z neopatrnosti, na základe verejného pojednávania zmätočné sťažnosti obžalovaných A. P. a J. B. odmietol a zamietol.

Z d ô v o d o v:

Dôvody zmätku podľa § 385 čis. 1 a), b) tr. p. sa tu nevyskytujú. Odvolací súd správne spoznal neopatrnosť obžalovaných v tom, že jako spolumajitelia benzínovej mláťačky, ktorí u nej viedli prácu sami, dopustili, že A. M.-ová, ktorá nebola ešte ani 14ročná, pracovala na benzínovej mláťačke pri obsluhovaní bubna. Zmätočná sťažnosť sa mylí, pokiaľ namieta, že je podstatný rozdiel v tom, keď odvolací súd na jednom mieste rozsudku upotrebil výrazu »dopustili«, na druhom mieste však výrazu »nezabránili«; ani jeden ani druhý výraz neoznačuje pozitívny čin, ale opominutie, ktoré však stačí k skutkovej povahe prečinu podľa § 290 tr. zák. Tá okolnosť, že poškodená nebola výslovne určená k takejto práci, je nerozhodná, lebo trestné opominutie obžalovaných je už v tom, že poškodená po dlhšiu dobu skutočne pracovala u bubna a že obžalovaní, ačkoľvek bolo ich povinnosťou rozdeliť prácu a na ňu dozerať a mohli sa ľahko presvedčiť o tom, že poškodená koná práve prácu na nebezpečnom mieste, nesplnili svoju povinnosť dohliadky na riadne rozdelenie práce. Nie je preto rozhodné ani to, že odvolací súd nezistil, že obžalovaní videli poškodenú pri práci u bubna, ani to, že odvolací súd uviedol, že poškodená zanechala pridelenú inú prácu a vyliezla na stroj, keďže bolo zistené, že poškodená prácu na stroji, teda na nebezpečnom mieste, vykonávala dlhšiu dobu. Obžalovaní nemôžu svoju zodpovednosť za nehodu preniesť výlučne na A. D., ktorý bol poverený obsluhovaním bubna, lebo rozdelenie práce patrilo obžalovaným a oni mali určovať, ktoré osoby majú byť pri práci zamestnané. Ani to, že A. D. v rozhodnom okamihu nezakryl otvor bubna, nevylučuje vinu obžalovaných, lebo prípadné spoluzavinenie D-ovo nie je výlučné; vina obžalovaných je založená už v nesprávnom rozdelení práce, pri ktorom mohlo k úrazu u bubna zamestnanej nedospelej poškodenej dojsť prípadne aj bez zavinenia A. D.

Pokiaľ sťažovatelia namietajú že, hľadiac k tej okolnosti, že poškodenej chýbaly len 3 týždne do jej 14. roku veku, nie je možné len z toho, že obžalovaní porušili výslovný zákaz § 7 zák. čis. 420/1919 Sb. z. a n., dovodiť príčinnú súvislosť so smrťou poškodenej, nemá táto námietka významu. Najvyšší súd nedovodzuje vinu obžalovaných výlučne len zo zákazu cit. ustanovenia § 7 zák. čis. 420/1919 Sb. z. a n., ale berie za základ právneho posudzovania nedbalosti obžalovaných a jej príčinnej súvislosti s úrazom poškodenej práve len skutkové okolnosti, ktoré sú rozhodné pre posúdenie otázky, či poškodená pri náležitej opatrnosti obžalovaných, ako osôb za rozdelenie práce zodpovedných, mohla byť aj len s ohľadom na jej približný vek asi 14 rokov zamestnaná pri obsluhu stroja motorom hnaného na tak nebezpečnom mieste, ako je práve okolie bubna mláťačky. Táto súčasť strojového zariadenia mláťačky je svojou povahou z celého tohoto zariadenia podľa obecné známej skú-

senosti práve najnebezpečnejšia. Pre túto jej tak nebezpečnú povahu treba vyžadovať pri priemernej miere opatrnosti, aby k akejkolvek obsluhu mláťačky v blízkosti tejto najnebezpečnejšej súčiastky stroja boli zamestnané len osoby celkom dospelé, ktoré majú dostatočnú mieru skúsenosti a pojmu o nadmiernej nebezpečnosti tejto časti strojového zariadenia a od ktorých možno preto očakávať aj náležitú mieru pozornosti a opatrnosti pri práci a pohybu v blízkosti bubna mláťačky. Od osôb vo veku okolo 14 rokov nemožno však dostatočnú mieru takej pozornosti a opatrnosti vôbec predpokladať a očakávať a káže preto prirodzená miera zodpovednosti, aby aj bez ohľadu na ustanovenia citovaného zákona také osoby neboli zamestnané pri obsluhu strojovej mláťačky v blízkosti jej najnebezpečnejšej súčiastky — bubna. Kdežto pri rozumných osobách dospelých môže sa predpokladať, že pri riadnej obsluhu stroja k úrazu neprídu, je také nebezpečenstvo v značnej miere u osôb mladých, súcich asi v takom veku, ako bola poškodená. V tom tedy, že obžalovaní nedbali tohoto zvýšeného nebezpečenstva pre osobu mladistvého veku u bubna zamestnanú, ktorú tam bez zvýšeného ohrozenia jej života alebo telesnej bezpečnosti v takom veku nesmeli zamestnať vôbec, spočíva ich vina; je však tiež príčinná súvislosť medzi týmto ich zavineníím a nastalým úrazom, lebo tento sa nedal pri priemernej opatrnosti čakať, keď by u bubna bola zamestnaná dostatočne skúsená a rozumná dospeljšia osoba, ale mohol ľahko nastať, keď tam bola zamestnaná mladá, neskúsená poškodená. Nemôže preto ani námietka, že obžalovaní nevedeli, že poškodená nebola ešte 14 ročná, vytvoriť ich tresnú zodpovednosť v smysle § 290 tr. zák., lebo tá okolnosť, či poškodená 14. rok veku už dokončila alebo nie, nie je pri právnom pojímaní práve vytknutom rozhodujúca; rozhoduje, že bola vo veku, v ktorom nemožno vôbec predpokladať dostatočnú mieru pozornosti, potrebnú ku práci na mieste tak nebezpečnom. Z toho, čo bolo uvedené, plynie, že sú dané všetky náležitosti skutkovej povahy prečinu podľa § 290 tr. zák., pre ktorý boli obžalovaní odvolacím súdom odsúdení; preto sa tu nevyskytuje dôvod zmätku ani podľa § 385 čís. 1 a) tr. p., ani podľa bodu 1 b) cit. §, lebo keď je daná skutková povaha prečinu podľa § 290 tr. zák., nemôže byť reč o podriadení trestného činu pod miernejšie ustanovenia § 14 zák. čís. 420 z roku 1919 Sb. z. a n., ako sa toho zmätočná sťažnosť domáha.

Čís. 4564.

Ustanovení § 219 tr. ř. o příslušnosti založené spisem obžalovacím týká se jen trestných činů, pro něž byla podána obžaloba.

Zásada, že se příslušnost ke stíhání téhož pachatele pro několik majetkových deliktů, spáchaných v obvodech různých soudů, řídí ustanovením 2. odst. § 51 tr. ř., nikoliv ustanovením § 56 tr. ř., takže ani vyloučením řízení ohledně některého ze zločinných útoků obviněného z řízení dotud společně vedeného nemůže dojít k účinkům § 58 tr. ř., — neplatí, byl-li celý soubor majetkových deliktů proti některým obviněným vyloučen a jen ohledně spoluobviněného byla podána odděleně obžaloba.

(Rozh. ze dne 11. prosince 1932, Nd I 545/32.)